Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2025)0129

Raportul Comisiei pe 2024 privind statul de drept

Rezoluția Parlamentului European din 18 iunie 2025 referitoare la raportul Comisiei din 2024 privind statul de drept (2024/2078(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolul 2, articolul 3 alineatul (1), articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf, articolul 4 alineatul (3) și articolele 5, 6, 7, 11, 19 și 49,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele legate de respectarea, protecția și promovarea democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale în Uniune, printre care articolele 70, 258, 259, 260, 263, 265 și 267,

– având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”),

– având în vedere jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 24 iulie 2024 intitulată „Raportul din 2024 privind statul de drept – Situația statului de drept în Uniunea Europeană” (COM(2024)0800) și anexa la aceasta, ce cuprinde recomandări pentru statele membre,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 30 octombrie 2024 privind politica de extindere a UE (COM(2024)0690), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei (pachetul privind extinderea),

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020

privind un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii (Regulamentul privind condiționalitatea)[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize[2] („Regulamentul privind dispozițiile comune”),

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii[3] (Regulamentul financiar), în special articolul 6 alineatul (3),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/692 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 390/2014 al Consiliului[4],

– având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,

– având în vedere instrumentele ONU privind protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP), Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (CERD), Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW) și Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD), Declarația cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice și recomandările exprimate în cadrul Forumului ONU pentru problemele minorităților, recomandările și rapoartele evaluării periodice universale a ONU, precum și jurisprudența organelor ONU instituite prin tratate și procedurile speciale ale Consiliului pentru Drepturile Omului,

---

1 JO L 433, 22.12.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
2 JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
3 JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
4 JO L 156, 5.5.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj.

– având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului, Carta socială europeană, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și a Comitetului european pentru drepturile sociale și convențiile, recomandările, rezoluțiile, avizele și rapoartele Adunării Parlamentare, ale Comitetului de Miniștri, ale Comisarului pentru drepturile omului, ale Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței, ale Comitetului director pentru combaterea discriminării, diversitate și incluziune, ale Comisiei de la Veneția și ale altor organisme ale Consiliului Europei,

– având în vedere Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice,

– având în vedere Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare și Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale a Consiliului Europei,

– având în vedere memorandumul de înțelegere dintre Consiliul Europei și Uniunea Europeană din 23 mai 2007 și concluziile Consiliului din 17 decembrie 2024 privind prioritățile UE pentru cooperarea cu Consiliul Europei pentru perioada 2025-2026,

– având în vedere propunerea motivată a Comisiei din 20 decembrie 2017 de decizie a Consiliului privind constatarea unui risc clar de încălcare gravă de către Republica Polonă a statului de drept (COM(2017)0835), prezentată în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din TUE,

– având în vedere rezoluția sa din 25 octombrie 2016 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la crearea unui mecanism al UE pentru democrație, statul de drept și drepturile fundamentale[1],

– având în vedere rezoluția sa din 7 februarie 2018 referitoare la protecție și nediscriminare în ceea ce privește minoritățile în statele membre ale UE[2],

– având în vedere rezoluția sa din 1 martie 2018 referitoare la decizia Comisiei de a activa articolul 7 alineatul (1) din TUE în ceea ce privește situația din Polonia[3],

– având în vedere rezoluția sa din 19 aprilie 2018 referitoare la necesitatea instituirii unui instrument pentru valori europene, destinat sprijinirii organizațiilor societății civile care promovează valorile fundamentale ale Uniunii Europene la nivel local și național[4],

– având în vedere rezoluția sa din 12 septembrie 2018 referitoare la o propunere prin care invită Consiliul să stabilească, în temeiul

---

1 JO C 215, 19.6.2018, p. 162.
2 JO C 463, 21.12.2018, p. 21.
3 JO C 129, 5.4.2019, p. 13.
4 JO C 390, 18.11.2019, p. 117.

articolului 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, existența unui risc clar de încălcare gravă de către Ungaria a valorilor pe care se întemeiază Uniunea[1],

– având în vedere rezoluția sa din 13 noiembrie 2018 referitoare la standardele minime pentru minorități în UE[2],

– având în vedere rezoluția sa din 14 noiembrie 2018 referitoare la necesitatea unui mecanism cuprinzător la nivelul UE pentru protejarea democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale[3],

– având în vedere rezoluția sa din 7 octombrie 2020 referitoare la instituirea unui mecanism al UE pentru democrație, statul de drept și drepturile fundamentale[4],

– având în vedere rezoluția sa din 13 noiembrie 2020 referitoare la impactul măsurilor privind COVID-19 asupra democrației, statului de drept și drepturilor fundamentale[5],

– având în vedere rezoluția sa din 17 decembrie 2020 referitoare la inițiativa cetățenească europeană „Minority SafePack – un milion de semnături pentru diversitate în Europa”[6],

– având în vedere rezoluția sa din 10 iunie 2021 referitoare la situația statului de drept în Uniunea Europeană și aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) 2020/2092 privind condiționalitatea[7],

– având în vedere rezoluția sa din 24 iunie 2021 referitoare la Raportul Comisiei din 2020 privind statul de drept[8],

– având în vedere rezoluția sa din 8 iulie 2021 referitoare la elaborarea unor orientări pentru aplicarea regimului general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii[9],

– având în vedere rezoluția sa din 16 septembrie 2021 conținând recomandări adresate Comisiei privind identificarea violenței de gen ca un nou domeniu al criminalității enumerat la articolul 83 alineatul (1) din TFUE[10],

– având în vedere rezoluția sa din 11 noiembrie 2021 referitoare la consolidarea democrației și a libertății și pluralismului mass-mediei

---

1 JO C 433, 23.12.2019, p. 66.
2 JO C 363, 28.10.2020, p. 13.
3 JO C 363, 28.10.2020, p. 45.
4 JO C 395, 29.9.2021, p. 2.
5 JO C 415, 13.10.2021, p. 36.
6 JO C 445, 29.10.2021, p. 70.
7 JO C 67, 8.2.2022, p. 86.
8 JO C 81, 18.2.2022, p. 27.
9 JO C 99, 1.3.2022, p. 146.
10 JO C 117, 11.3.2022, p. 88.

în UE: recurgerea nejustificată la acțiuni de drept civil și penal pentru a reduce la tăcere jurnaliștii, ONG-urile și societatea civilă[1] ,

– având în vedere rezoluția sa din 15 decembrie 2021 referitoare la evaluarea măsurilor preventive pentru a preîntâmpina corupția, cheltuielile neconforme și deturnarea fondurilor UE și a celor naționale în cazul fondurilor de urgență și în domeniile de cheltuieli legate de crize[2] ,

– având în vedere rezoluția sa din 8 martie 2022 referitoare la restrângerea spațiului societății civile în Europa[3] ,

– având în vedere rezoluția sa din 10 martie 2022 referitoare la statul de drept și consecințele hotărârii CEJ[4],

– având în vedere rezoluția sa din 19 mai 2022 referitoare la Raportul Comisiei din 2021 privind statul de drept[5],

– având în vedere rezoluția sa din 9 iunie 2022 referitoare la statul de drept și posibila aprobare a planului național de redresare al Poloniei (MRR)[6],

– având în vedere rezoluția sa din 15 septembrie 2022 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană în 2020 și 2021[7],

– având în vedere rezoluția sa din 15 septembrie 2022 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului de stabilire, în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, a existenței unui risc clar de încălcare gravă de către Ungaria a valorilor pe care se întemeiază Uniunea[8],

– având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2022 referitoare la statul de drept în Malta, la cinci ani de la asasinarea Daphnei Caruana Galizia[9],

– având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2022 referitoare la creșterea numărului de infracțiuni motivate de ură împotriva persoanelor LGBTIQ+ în întreaga Europă, având în vedere recentele crime homofobe din Slovacia[10],

---

1 JO C 205, 20.5.2022, p. 2.
2 JO C 251, 30.6.2022, p. 48.
3 JO C 347, 9.9.2022, p. 2.
4 JO C 347, 9.9.2022, p. 168.
5 JO C 479, 16.12.2022, p. 18.
6 JO C 493, 27.12.2022, p. 108.
7 JO C 125, 5.4.2023, p. 80.
8 JO C 125, 5.4.2023, p. 463.
9 JO C 149, 28.4.2023, p. 15.
10 JO C 149, 28.4.2023, p. 22.

– având în vedere rezoluția sa din 10 noiembrie 2022 referitoare la justiția rasială, nediscriminarea și combaterea rasismului în UE[1] ,

– având în vedere rezoluția sa din 24 noiembrie 2022 referitoare la evaluarea modului în care Ungaria respectă condițiile privind statul de drept prevăzute de Regulamentul privind condiționalitatea și situația actuală a PNRR-ului Ungariei[2] ,

– având în vedere rezoluția sa din 30 martie 2023 referitoare la statul de drept în 2022 - situația statului de drept în Uniunea Europeană[3] ,

– având în vedere rezoluția sa din 18 aprilie 2023 referitoare la relațiile instituționale dintre UE și Consiliul Europei[4] ,

– având în vedere rezoluția sa din 28 februarie 2024 referitoare la „Raportul Comisiei din 2023 privind statul de drept”[5],

– având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la aprofundarea integrării UE în vederea extinderilor viitoare[6],

– având în vedere rezoluția sa din 1 iunie 2023 referitoare la încălcările statului de drept și ale drepturilor fundamentale în Ungaria și înghețarea fondurilor UE[7],

– având în vedere raportul Comisiei sale de anchetă pentru examinarea utilizării Pegasus și a altor programe de spionaj echivalente (PEGA) și recomandarea sa din 15 iunie 2023 adresată Consiliului și Comisiei în urma investigării presupuselor încălcări și administrării defectuoase în aplicarea dreptului Uniunii în legătură cu utilizarea Pegasus și a altor programe de spionaj echivalente[8],

– având în vedere rezoluția sa din 11 iulie 2023 referitoare la legea electorală, comisia de anchetă și statul de drept din Polonia[9],

---

1 JO C 161, 5.5.2023, p. 10.
2 JO C 167, 11.5.2023, p. 74.
3 JO C 341, 27.9.2023, p. 2.
4 JO C, C/2023/442, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/442/oj.
5 JO C, C/2024/6743, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.
6 JO C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
7 JO C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.
8 JO C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.
9 JO C, C/2024/3995, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3995/oj.

– având în vedere rezoluția sa din 19 octombrie 2023 referitoare la statul de drept în Malta: 6 ani după asasinarea Daphnei Caruana Galizia și necesitatea de a proteja jurnaliștii[1] ,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 6 decembrie 2023 intitulată „Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii” (JOIN(2023)0051),

– având în vedere rezoluția sa din 18 ianuarie 2024 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană – raportul anual 2022 și 2023[2] ,

– având în vedere rezoluția sa din 18 ianuarie 2024 referitoare la includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE[3] ,

– având în vedere rezoluția sa din 24 aprilie 2024 referitoare la audierile în curs organizate în temeiul articolului 7 alineatul (1) din TUE în ceea ce privește Ungaria pentru a întări statul de drept și implicațiile lor bugetare[4] ,

– având în vedere încheierea procedurii prevăzute la articolul 7 din TUE în ceea ce privește Polonia, astfel cum a fost anunțată de Comisie la 29 mai 2024, în urma măsurilor luate de Polonia pentru a restabili conformitatea cu standardele UE privind statul de drept,

– având în vedere Rezoluția 2262 (2019) din 24 ianuarie 2019 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind protecția drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale,

– având în vedere recomandările și rapoartele Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, ale Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale, ale reprezentantului pentru libertatea mass-mediei și ale altor organisme ale Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), cooperarea dintre UE și OSCE în ceea ce privește democratizarea, consolidarea instituțiilor și drepturile omului și raportul anual al OSCE privind infracțiunile motivate de ură, în care statele participante s-au angajat să adopte acte legislative care să prevadă sancțiuni care să țină seama de gravitatea infracțiunilor motivate de ură, să ia măsuri pentru a aborda problema subinformării și să introducă sau să dezvolte în continuare activități de consolidare a capacităților pentru funcționarii din cadrul autorităților de aplicare a legii, al parchetelor și al instanțelor

---

1 JO C, C/2024/2656, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2656/oj.
2 JO C, C/2024/5739, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5739/oj.
3 JO C, C/2024/5733, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.
4 Texte adoptate, P9_TA(2024)0367.

judecătorești în vederea prevenirii, anchetării și urmăririi penale a infracțiunilor motivate de ură,

– având în vedere rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene din 17 decembrie 2024 privind asigurarea respectării dreptului UE (28/2024), din 22 februarie 2024 privind statul de drept în UE (03/2024) și din 10 ianuarie 2022 privind sprijinul UE pentru statul de drept în Balcanii de Vest (01/2022), precum și analiza sa din 28 februarie 2024 referitoare la raportul Comisiei privind statul de drept (02/2024) și recomandările lor respective,

– având în vedere orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029, prezentate Parlamentului la 18 iulie 2024 de Ursula von der Leyen, candidată la funcția de președinte al Comisiei Europene,

– având în vedere sondajele Eurobarometru din 2024 privind corupția, care arată că fenomenul corupției rămâne o preocupare serioasă pentru cetățenii și întreprinderile din UE,

– având în vedere rapoartele de feedback, rapoartele de misiune, întrebările cu solicitare de răspuns scris și răspunsurile Grupului său de monitorizare a democrației, statului de drept și drepturilor fundamentale (DRFMG)[1],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri externe,

– având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri juridice,

– având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0100/2025),

A. întrucât Uniunea se întemeiază pe valorile comune consacrate la articolul 2 din TUE cum ar fi respectarea demnității umane, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților, valori care sunt comune statelor membre ale UE și sunt reflectate în Cartă și incluse în tratatele internaționale privind drepturile omului; întrucât Carta face parte din dreptul primar al UE; întrucât democrația, statul de drept și drepturile fundamentale sunt valori care se consolidează reciproc și a căror subminare reprezintă o amenințare sistemică la adresa drepturilor și libertăților persoanelor care trăiesc în UE;

B. întrucât, după cum reiese din cuprinsul articolului 49 din TUE, care prevede posibilitatea ca orice stat european să solicite aderarea la

---

1 Pentru toate activitățile de monitorizare ale DRFMG, a se vedea: https://www.europarl.europa.eu/committees/ro/libe-democracy-rule-of-law-and-fundament/product-details/20190103CDT02662.

Uniunea Europeană, aceasta regrupează state care au aderat liber și voluntar la valorile comune prevăzute la articolul 2 din TUE, care respectă aceste valori și se angajează să le promoveze; întrucât dreptul Uniunii se întemeiază astfel pe premisa fundamentală potrivit căreia fiecare stat membru împărtășește cu toate celelalte state membre, și recunoaște că acestea împărtășesc cu el, valorile respective; întrucât această premisă presupune și justifică existența unei încrederi reciproce între statele membre privind faptul că aceste valori vor fi recunoscute și, prin urmare, va fi respectată legislația Uniunii prin care acestea sunt puse în practică[1, 2]; întrucât statul membru trebuie să împiedice orice regres în ceea ce privește protecția valorilor consacrate la articolul 2 din TUE;

C. întrucât organizațiile societății civile, comunitatea juridică, asociațiile, media independentă și mișcările de la nivel local rămân o piatră de temelie a statului de drept, deoarece promovează transparența, răspunderea și participarea cetățenilor la procesele democratice; întrucât acești actori au jucat un rol esențial în protejarea independenței justiției, a libertății de exprimare și a altor valori constituționale, confruntându-se adesea cu constrângeri politice și juridice tot mai mari în activitatea lor;

D. întrucât principiul cooperării loiale, prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din TUE, impune Uniunii și statelor membre să se ajute reciproc în îndeplinirea obligațiilor care decurg din tratate, în condiții de respect reciproc deplin, iar statelor membre le impune să adopte orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii; întrucât statele membre ar trebui să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care ar putea periclita realizarea obiectivelor Uniunii;

E. întrucât, potrivit unui sondaj Eurobarometru recent, 74 % dintre respondenți au considerat că UE joacă un rol important în susținerea statului de drept, iar 89 % au considerat că este important ca toate statele membre să respecte valorile fundamentale ale UE; întrucât, în contextul economic și politic mondial actual, consolidarea încrederii cetățenilor în statul de drept și în reziliența democrațiilor la nivelul UE reprezintă un aspect crucial;

F. întrucât aderarea la UE trebuie să fie întotdeauna o procedură bazată pe merit, prin care se evaluează dacă un candidat îndeplinește criteriile de la Copenhaga, în special cele de garantare a respectării depline a drepturilor omului, a democrației și a statului de drept, pentru a se asigura că extinderea UE întărește mai degrabă decât slăbește UE și piața sa unică; întrucât rolul fundamental al

---

1 Avizul 2/13 al Curții de Justiție din 18 decembrie 2014, ECLI:EU:C:2014:2454, punctul 168.

2 Hotărârea Curții de Justiție din 24 iunie 2019, *Comisia Europeană/Republica Polonia*, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, punctul 42.

Instrumentului de asistență pentru preaderare ca instrument al UE de sprijinire a statului de drept, a democrației și a drepturilor omului în țările candidate și potențial candidate, inclusiv întărirea instituțiilor democratice și a organizațiilor societății civile, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește buna guvernare și combaterea corupției, promovarea și protejarea nediscriminării și a egalității de gen și consolidarea capacităților de prevenire și soluționare a conflictelor,

Independența sistemului judiciar

1. subliniază că justiția echitabilă și accesibilă este un principiu de bază al statului de drept, care necesită un sistem judiciar independent; reiterează faptul că accesul la justiție este esențial pentru ca cetățenii să își exercite drepturile, să conteste discriminarea și să tragă la răspundere factorii de decizie;

2. reamintește că existența unor sisteme juridice naționale solide este indispensabilă în statele membre, țările candidate și potențial candidate, având în vedere că Comisia se bazează pe autoritățile judiciare naționale pentru a asigura respectarea dreptului UE, și că acestea sunt fundamentale pentru cooperarea judiciară în întreaga UE și pentru stimularea încrederii reciproce; constată cu îngrijorare că, deși unele sisteme judiciare pot părea solide pe hârtie, acest lucru nu corespunde întotdeauna cu realitatea;

3. subliniază necesitatea imparțialității judecătorilor; reamintește că numirea și promovarea judecătorilor trebuie să fie determinate exclusiv de calificările lor și să nu fie influențate de considerente politice sau personale, întrucât judecătorii sunt esențiali pentru garantarea independenței sistemului judiciar; reamintește că criteriile pentru nominalizările și numirile în funcții judiciare la nivel înalt trebuie să fie pe deplin transparente;

4. subliniază rolul important al consiliilor judiciare în garantarea independenței justiției; consideră că reformele în curs de adoptare în diferite state trebuie evaluate și încurajează adaptarea componenței și funcționării acestor organisme la standardele stabilite de Comisie și de Consiliul Europei, care au fost aprobate de CJUE; solicită Comisiei ca, în viitoarele sale rapoarte privind statul de drept, să acorde o atenție deosebită rolurilor, structurilor și modului de funcționare ale consiliilor naționale ale magistraturii din statele membre, ca parte a evaluării independenței sistemului judiciar;

5. subliniază că parchetul este un element-cheie pentru capacitatea unui stat membru de a combate criminalitatea și corupția; regretă orice ingerință guvernamentală sau politică în anchetările cazurilor de corupție și reamintește că nimeni nu este mai presus de lege; condamnă utilizarea abuzivă a sistemului judiciar în scopuri politice, inclusiv persecutarea oponenților politici și ingerințele în anchetele de corupție; subliniază că atât urmăririle penale motivate politic, cât

și legile privind amnistia și procedurile de grațiere bazate pe interese politice subminează încrederea publicului în principiile constituționale și în standardele UE; evidențiază că este important să se garanteze autonomia și independența parchetului, împiedicând astfel orice ingerință politică în activitatea acestuia, îndeosebi din partea guvernului; evidențiază rolul proceselor transparente de numire a procurorilor ca factor esențial în menținerea încrederii publicului în justiția penală; subliniază îngrijorarea cu privire la atacurile repetate asupra judecătorilor și procurorilor care desfășoară anchete politice de mare vizibilitate legate de cazuri de corupție și abuz de putere comise împotriva oponenților politici;

6. solicită ca procedurile disciplinare pentru judecători și procurori să fie gestionate de organisme independente, libere de influențe politice și, dacă este necesar, ca sistemul de proceduri disciplinare să fie reformat pentru a împiedica utilizarea acestora de către autoritățile politice pentru a controla sistemul judiciar;

7. invită Comisia să realizeze o supraveghere constantă, asigurându-se că judecătorii și procurorii își păstrează independența față de autoritățile responsabile cu numirea sau cu reconfirmarea lor în funcție; invită Comisia să monitorizeze proactiv și să reacționeze rapid la riscurile de regres în domeniul statului de drept în ceea ce privește independența judiciară și accesul la justiție, în conformitate cu principiul privind menținerea nivelului de protecție, astfel cum a fost clarificat în jurisprudența recentă a CJUE;

8. ia act de faptul că Comisia a constatat că există provocări structurale în ce privește îmbunătățirea eficienței, accesibilității și calității sistemului judiciar din unele state membre[1] și din țările candidate și potențial candidate; ia act de faptul că Comisia a constatat că mai multe state membre au alocat resurse suplimentare pentru întărirea rezilienței sistemelor de justiție pentru a asigura soluționarea în timp util a cauzelor și a reduce întârzierile, în timp ce în alte state membre nivelurile de remunerare continuă să reprezinte provocări, ceea ce duce adesea la deficite și locuri de muncă vacante; constată că subfinanțarea și personalul insuficient pot submina accesibilitatea și eficacitatea sistemelor judiciare, erodând astfel încrederea în statul de drept; subliniază că o remunerare adecvată este esențială pentru a atrage și a reține personalul judiciar calificat; este ferm convins că formarea este un element esențial care garantează independența judecătorilor, precum și calitatea și eficiența sistemului judiciar; afirmă că procedurile judiciare desfășurate în termene rezonabile constituie un element important al situației statului de drept și al procedurilor echitabile; constată, în acest context, că tabloul de bord privind justiția indică discrepanțe semnificative între domeniile juridice ale UE;

---

1 COM(2024)0800, anexa cu recomandări, p. 1, 9, 11, 19 și 24.

9. încurajează statele membre să asigure oportunități de formare pentru judecători; este ferm convins că formarea ar trebui să fie multidisciplinară, cu un accent deosebit pe egalitatea de gen; reiterează că, pentru ca sistemul de justiție să fie eficient și accesibil, este esențial ca acesta să dispună de resursele adecvate, inclusiv de finanțare, infrastructură și personal calificat; recunoaște rolul personalului instanțelor, inclusiv al notarilor, în numeroase state membre; invită statele membre să urmărească cazurile de corupție într-un termen rezonabil, astfel încât să nu favorizeze un sentiment de impunitate în rândul cetățenilor lor; invită statele membre să profite de posibilitățile pe care le oferă digitalizarea pentru a simplifica procedurile și procesele, a îmbunătăți eficiența și accesibilitatea, a economisi timp și a reduce costurile de depozitare;

10. subliniază importanța sistemelor judiciare independente și a accesului la asistență juridică gratuită în asigurarea accesului egal la justiție; reiterează faptul că resursele adecvate, inclusiv infrastructura și personalul, sunt esențiale pentru îmbunătățirea sistemelor de justiție; recomandă statelor membre să ia măsuri concrete pentru a îmbunătăți accesul la justiție al grupurilor marginalizate și vulnerabile, inclusiv prin sisteme finanțate în mod adecvat și îmbunătățite de asistență juridică și măsuri de abordare a barierelor lingvistice și a decalajelor digitale;

11. reamintește că în raportul Comisiei pe 2024 privind statul de drept se afirmă că persistă preocupări grave privind independența sistemului judiciar din Ungaria și că influența politică asupra parchetului se menține, cu riscul unor ingerințe nejustificate în cauze individuale, și că se exercită în continuare presiuni asupra libertății de exprimare a judecătorilor, iar campaniile de defăimare a judecătorilor continuă în media;

12. salută rolul esențial al CJUE în susținerea statului de drept în întreaga UE; sprijină adoptarea unor noi inițiative pentru a îmbunătăți resursele și capabilitățile CJUE de a aborda în mod eficace viitoarele provocări legate de statul de drept; reiterează că, în conformitate cu articolul 19 din TUE și cu articolul 267 din TFUE, instanțele naționale nu pot fi împiedicate să utilizeze posibilitatea unei cereri de decizie preliminară adresată CJUE; invită Comisia să efectueze o verificare sistematică în acest sens, înscrisă în rapoartele sale anuale privind statul de drept, și să inițieze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazurile în care judecătorii naționali se confruntă cu obstacole în această privință;

13. regretă tendința ca unele state membre să aplice în mod selectiv, să amâne sau să nu pună în aplicare hotărârile CJUE și ale CEDO și solicită punerea lor în aplicare efectivă și la timp; subliniază că statele membre și instituțiile UE trebuie să integreze și să pună în aplicare în mod sistematic cea mai recentă jurisprudență a CJUE pentru a susține statul de drept și a asigura aplicarea uniformă a dreptului Uniunii; solicită ca legislația națională și cadrele

instituționale să fie adaptate rapid pentru a respecta hotărârile Curții;

14. reiterează sprijinul său ferm pentru Curtea Internațională de Justiție și Curtea Penală Internațională (CPI) ca instituții jurisdicționale esențiale, independente și imparțiale într-o perioadă deosebit de dificilă pentru justiția internațională; reamintește necesitatea de a pune în aplicare pe deplin ordonanțele Curții Internaționale de Justiție, care sunt obligatorii din punct de vedere juridic; solicită Uniunii, statelor sale membre și țărilor candidate și potențial candidate să sprijine în continuare CPI;

15. îndeamnă Comisia, în calitate de gardian al tratatelor, să își îndeplinească responsabilitatea de a asigura respectarea valorilor fundamentale ale Uniunii, inclusiv a celor prevăzute la articolul 2 din TUE și în dreptul primar al UE, și să nu se bazeze doar pe cetățenii care se adresează ei înșiși instanțelor pentru a asigura aplicarea dreptului UE; subliniază că nepunerea în aplicare a hotărârilor judecătorești naționale și internaționale încalcă statul de drept și riscă să lase oamenii fără nicio cale de atac și poate crea o percepție în rândul publicului potrivit căreia hotărârile judecătorești pot fi ignorate, subminând încrederea generală în procesul echitabil de judecată; subliniază rolul fundamental al CJUE și al CEDO în asigurarea respectării legii și în garantarea uniformității în aplicarea acesteia; propune să se stabilească termene clare pentru executarea hotărârilor judecătorești, precum și un plan detaliat de monitorizare pentru executarea hotărârilor pendinte; îndeamnă Comisia să inițieze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă este necesar, împreună cu propuneri de măsuri provizorii; invită statele membre să pună în aplicare cu promptitudine hotărârile pendinte ale CJUE și ale CEDO și sugerează înființarea unei unități de monitorizare care să monitorizeze punerea în aplicare a hotărârilor CJUE și ale CEDO referitoare la democrație, statul de drept și drepturile fundamentale în țările UE și să integreze pe deplin constatările unității de monitorizare în raportul anual privind statul de drept; recomandă Comisiei, în special, să ia măsuri în ceea ce privește neexecutarea hotărârilor CJUE în temeiul articolului 260 alineatul (2) din TFUE și să aplice Regulamentul privind condiționalitatea legată de statul de drept în cazurile de nerespectare a hotărârilor CJUE și ale CEDO atunci când încălcarea identificată afectează sau riscă în mod grav să afecteze bugetul sau interesele financiare ale Uniunii; subliniază că nerespectarea în mod sistematic a legislației UE trebuie să implice sancțiuni financiare concrete pentru a asigura o descurajare reală; invită Comisia să evalueze dacă întârzierile sau nerespectarea unor astfel de hotărâri justifică inițierea unor proceduri de constatare a abținerii de a acționa în temeiul articolului 258 din TFUE; invită Comisia să analizeze sistematic datele privind nerespectarea opiniilor specifice fiecărei țări ale organelor ONU instituite prin tratate;

16. salută revizuirea Directivei privind drepturile victimelor[1] pentru a elimina lacunele juridice, asigurându-se că victimele pot avea acces la justiție și pot primi sprijin; invită Consiliul să includă cât mai mult posibil din mandatul Parlamentului, inclusiv dispoziții care să asigure dreptul victimelor de a analiza deciziile în cadrul procedurilor penale, accesul la căi de atac și compensații echitabile, precum și servicii de sprijin cuprinzător, în special pentru persoanele aflate în situații vulnerabile; subliniază importanța colectării eficace a datelor, a îmbunătățirii alocării resurselor pentru asistența acordată victimelor și a protejării vieții private și a datelor cu caracter personal ale victimelor, pentru a împiedica victimizarea secundară și a se asigura că victimele, inclusiv migranții fără acte de identitate și solicitanții de azil, pot denunța în siguranță infracțiunile; se așteaptă ca colegiuitorii să adopte soluții axate pe victime;

17. recunoaște rolul esențial al autorităților de aplicare a legii în respectarea statului de drept și în protejarea drepturilor fundamentale; invită statele membre să asigure finanțare, formare și resurse adecvate pentru poliție și autoritățile de aplicare a legii; invită statele membre să țină seama, în acest sens, de Codul de etică al poliției al Consiliului Europei; subliniază că orice utilizare a forței trebuie să fie strict necesară, proporțională și să facă obiectul unor garanții clare; invită statele membre să introducă orientări pentru selectarea, testarea și încercarea transparente, independente și coerente a armelor utilizate de agenții de ordine publică, pe baza standardelor, recomandărilor și principiilor directoare ale ONU; precizează că această evaluare ar trebui să stabilească că astfel de arme respectă legislația și standardele internaționale privind drepturile omului, înainte de selectarea și utilizarea acestora; invită statele membre să investigheze temeinic orice cazuri de utilizare excesivă a forței și tratamentul discriminatoriu de către agențiile de aplicare a legii;

18. invită Comisia să includă condițiile din închisori în viitoarele rapoarte privind statul de drept, ca o preocupare legată de statul de drept, având în vedere preocupările serioase și crescânde din întreaga Europă cu privire la supraaglomerare, condițiile de viață inadecvate și ratele alarmante de sinucidere din închisori;

19. invită Comisia să acorde o atenție deosebită analizării justiției procedurale cu scopul de a identifica punctele forte, lacunele, discrepanțele și cele mai bune practici în ceea ce privește asigurarea transparenței, a eficienței și a tratamentului echitabil cu scopul de a întări justiția administrativă în întreaga UE, ca mijloc de a asigura responsabilitatea autorităților publice;

---

[1] Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (JO L 315, 14.11.2012, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

Cadrul anticorupție

20. subliniază că statul de drept impune ca persoanele care dețin funcții publice să nu poată acționa în mod arbitrar sau să abuzeze de puterea lor pentru a obține câștiguri personale; subliniază că guvernele ar trebui să adopte legi în interesul publicului larg și nu în interesul anumitor persoane;

21. reiterează că corupția reprezintă o amenințare gravă la adresa democrației, a drepturilor fundamentale și a statului de drept în statele membre, în țările candidate și potențial candidate; subliniază că corupția erodează încrederea cetățenilor în instituțiile publice; regretă că sondajele Eurobarometru din 2024 privind corupția arată că fenomenul corupției rămâne o preocupare serioasă pentru cetățenii și întreprinderile din UE, 68 % dintre europeni fiind de părere că corupția este larg răspândită în țara lor, 65 % dintre ei considerând că cazurile de corupție la nivel înalt nu sunt urmărite suficient, iar 41 % considerând că nivelul corupției a crescut; consideră că acesta este un apel adresat UE pentru a-și intensifica eforturile de combatere a corupției;

22. își reiterează apelul adresat Comisiei de a finaliza imediat negocierile privind apartenența UE la Grupul de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei; ia act de faptul că o astfel de aderare va asigura o mai mare transparență, responsabilitate și eficiență în gestionarea fondurilor UE, în procesul legislativ și în activitatea instituțiilor UE și solicită ca raportul anual privind statul de drept să acopere instituțiile UE;

23. își reiterează apelul adresat tuturor statelor membre de a adopta un cod de conduită pentru judecători, urmând recomandările GRECO și ținând seama de codurile aplicabile la CEDO și la CJUE; invită statele membre să creeze mecanisme independente pentru a investiga presupusele încălcări ale codului de conduită și ale altor legi, să îmbunătățească divulgarea și transparența în ceea ce privește conflictele de interese și cadourile primite de sistemul judiciar și să abordeze problema „ușilor turnante”;

24. invită statele membre, țările candidate și potențial candidate, precum și instituțiile UE, să mărească transparența și responsabilitatea în instituțiile publice prin întărirea cadrelor juridice anticorupție și de conflicte de competență și prin procese de raportare pentru a asigura investigarea și urmărirea penală eficace a cazurilor de corupție, inclusiv a cazurilor de corupție la nivel înalt (printre altele cele legate de procedurile de achiziții publice și cele referitoare la zonele cu risc ridicat, cum ar fi porturile sau frontierele terestre), consolidând mecanismele și organismele de supraveghere și independența și buna funcționare a agențiilor existente, promovând protecția avertizorilor de integritate, îmbunătățind cadrele de integritate și activitățile de lobby pentru legislație; regretă lipsa de progrese pertinente și subliniază că sunt

necesare condamnări definitive și sancțiuni descurajatoare pentru a demonstra un angajament real în combaterea corupției; invită statele membre să asigure transparența și responsabilitatea activităților de lobby, incluzând crearea sau îmbunătățirea registrelor obligatorii de lobby și a mecanismelor de „amprentă legislativă” pentru urmărirea influenței activităților de lobby asupra proceselor legislative;

25. recunoaște rolul important al Parchetului European (EPPO) în protejarea statului de drept și în combaterea corupției în UE; încurajează Comisia să monitorizeze îndeaproape nivelul de cooperare al statelor membre cu EPPO; susține consolidarea competențelor de monitorizare și coordonare ale EPPO în vederea întăririi capacității sale de a combate corupția în statele membre; invită Comisia să propună, în temeiul articolului 86 alineatul (4) din TFUE, o extindere a mandatului EPPO, pentru a evita eludarea măsurilor restrictive ale UE și infracțiunile transfrontaliere de mediu, și să accelereze revizuirea Regulamentului EPPO[1] și a Directivei privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal[2], pentru a proteja și a clarifica competența primară a EPPO în ceea ce privește infracțiunile de corupție care afectează interesele financiare ale UE sau care sunt comise de funcționarii UE;

26. îndeamnă toate statele membre care încă nu au aderat la EPPO să facă acest lucru, pentru a crește eficacitatea combaterii corupției, în special în ceea ce privește protecția fondurilor UE; invită toate țările candidate și potențial candidate să stabilească un cadru pentru o cooperare eficace cu EPPO;

27. invită organismele europene precum Europol, Eurojust, Curtea de Conturi Europeană, EPPO și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) să își îmbunătățească cooperarea în lupta împotriva corupției și a fraudei care afectează finanțele UE;

28. invită Comisia să crească nivelul de transparență și responsabilitate în toate comunicările, vizitele și reuniunile sale, în special cu actorii naționali la nivel înalt;

29. salută propunerea Comisiei de directivă privind combaterea corupției, care armonizează definiția infracțiunilor de corupție în sectorul public și privat și sancțiunile corespunzătoare; salută includerea în directiva privind combaterea corupției a unor măsuri

---

[1] Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

[2] Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

preventive, inclusiv în ceea ce privește finanțarea politică ilicită, și a formării, cum ar fi normele eficace pentru dezvăluirea și gestionarea conflictelor de interese, accesul deschis la informații și normele eficace care reglementează interacțiunea dintre sectorul privat și cel public; invită statele membre să instituie, de asemenea, norme eficace pentru soluționarea problemei „ușilor turnante”, să stabilească coduri de conduită pentru funcționarii publici și o amprentă legislativă publică, să asigure transparența în finanțarea candidaturilor pentru funcționarii publici aleși și pentru partidele politice; apreciază că aproape toate statele membre au în vigoare, în prezent, strategii anticorupție; regretă, în același timp, că punerea în aplicare și eficacitatea acestora variază de la un stat membru la altul; invită statele membre care nu au făcut încă acest lucru să dezvolte și să pună în aplicare strategii anticorupție solide și eficace, cu implicarea societății civile; subliniază importanța identificării, notificării, reprezentării și coordonării victimelor corupției; invită statele membre să protejeze victimele corupției, și să le permită să își prezinte punctele de vedere și preocupările, iar acestea să le fie luate în considerare în etapele adecvate din cursul procedurilor penale; invită statele membre să se asigure că victimele corupției au dreptul la despăgubiri adecvate și proporționale;

30. invită toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE să își consolideze măsurile anticorupție privind dezvăluirea și gestionarea conflictelor de interese, accesul deschis la informații, normele care reglementează interacțiunea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE cu sectorul privat, problema „ușilor turnante” și codul de conduită pentru funcționarii publici; consideră că deputații în Parlamentul European nu ar trebui să se implice, pe durata mandatului lor, în activități secundare plătite de organizații sau întreprinderi cu scop lucrativ care încearcă să influențeze procesul de elaborare a politicilor UE;

31. recunoaște rolul esențial pe care îl joacă avertizorii de integritate în dezvăluirea actelor de corupție și în promovarea transparenței atât în sectorul public, cât și în cel privat; subliniază că este necesar ca avertizorii de integritate să fie protejați împotriva represaliilor și a hărțuirii; solicită ca autoritățile independente și autonome de protecție a avertizorilor de integritate să fie consolidate și integrate într-o mai mare măsură în cadrele naționale mai extinse de combatere a corupției, asigurând o abordare unificată și solidă a combaterii corupției în toate statele membre;

Pluralismul și libertatea mass-mediei

32. salută inițiativele care urmăresc să promoveze o mass-medie liberă, independentă și pluralistă și un mediu sigur și favorabil pentru jurnaliști, cum ar fi Legea europeană privind libertatea mass-mediei

(EMFA)[1], și solicită punerea sa rapidă în aplicare; invită statele membre și țările candidate și potențial candidate să îmbunătățească transparența în alocarea publicității de stat online și offline și să urmeze recomandările cuprinse în Recomandarea (UE) 2021/1534 a Comisiei din 16 septembrie 2021 referitoare la garantarea protecției, a siguranței și a capacitării jurnaliștilor și a celorlalți profesioniști din domeniul mass-mediei în Uniunea Europeană; invită Comisia să ofere statelor membre asistența necesară pentru transpunerea EMFA în dreptul național și să monitorizeze punerea sa în aplicare, în special în anumite state membre care sunt slab clasate în ceea ce privește indicii de libertate; subliniază că EMFA este o etapă esențială în protejarea independenței, a pluralismului și a integrității peisajului mediatic în întreaga Uniune;

33. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la numărul tot mai mare de atacuri împotriva jurnaliștilor și a editorilor, cu un impact disproporționat asupra femeilor; invită Comisia și statele membre și țările candidate și potențial candidate să asigure siguranța și protecția jurnaliștilor, inclusiv a jurnaliștilor de investigație și a verificatorilor de fapte care sunt deosebit de expuși; subliniază că printre cele mai frecvente forme de amenințare se numără atacurile verbale, hărțuirea online, intimidarea prin intermediul platformelor de comunicare socială și al e-mailului, amenințările juridice, inclusiv cazurile vizate de Directiva privind acțiunile strategice în justiție împotriva mobilizării publice („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”)[2], precum și cazurile de urmărire în scopul hărțuirii și de hărțuire personală;

34. invită statele membre să pună pe deplin în aplicare Directiva privind combaterea SLAPP și Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei din 27 aprilie 2022 privind protecția jurnaliștilor și a apărătorilor drepturilor omului implicați în acțiuni de mobilizare publică împotriva procedurilor judiciare vădit nefondate sau abuzive[3] și să adopte măsuri naționale cuprinzătoare anti-SLAPP pentru a proteja jurnaliștii și a oferi sprijin celor care se confruntă cu intimidări, cu defăimări și cu îngrădiri ale capacității de a-și exercita profesia; recomandă statelor membre ca, atunci când transpun directiva, să

---

1 Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei) (JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

2 Directiva (UE) 2024/1069 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”) (JO L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

3 JO L 138, 17.5.2022, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/758/oj.

extindă aplicarea acesteia pentru a include și cazurile naționale, având în vedere că majoritatea cazurilor SLAPP au loc la nivel național; invită Comisia să prezinte propuneri pentru a aborda cazurile de SLAPP care nu intră sub incidența actualei directive;

35. solicită introducerea în dreptul penal a unor circumstanțe agravante specifice pentru infracțiunile comise împotriva jurnaliștilor atunci când astfel de fapte sunt motivate sau legate de activitatea lor profesională;

36. îndeamnă statele membre și țările candidate și potențial candidate să protejeze și să promoveze libertatea și pluralismul mass-mediei, să asigure alocarea transparentă a fondurilor publice, să prevină concentrarea proprietății asupra mass-mediei, să protejeze independența editorială și să combată dezinformarea, în special prin legi solide, inclusiv dispoziții specifice privind transparența proprietății asupra mass-mediei, și prin autorități de reglementare independente; subliniază rolul important al serviciilor mass-media publice; salută inițiativele de la nivel național privind crearea unui registru media care să conțină informații publice privind proprietatea și investițiile în publicitate, pentru a asigura caracterul transparent, imparțial și verificabil al acestora; invită, de asemenea, statele membre să asigure o finanțare adecvată, sustenabilă și predictibilă și o stabilitate bugetară, bazate pe criterii transparente și obiective, pentru serviciile publice de mass-media; recomandă să se creeze un fond al UE specific pentru libertatea presei, care să sprijine jurnalismul independent și canalele mass-media locale;

37. condamnă răspândirea discursurilor de incitare la ură, inclusiv în mass-media dominante și pe rețelele de socializare, deoarece acestea reprezintă o amenințare gravă la adresa democrației și a statului de drept; solicită o aplicare mai strictă a reglementărilor privind mass-media pentru a combate discursurile de incitare la ură și a proteja un peisaj mediatic divers și incluziv, în conformitate cu rezoluția sa din 18 ianuarie 2024 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană; subliniază că personalitățile publice importante și politicienii trebuie să conducă prin puterea exemplului și trebuie să asigure o dezbatere respectuoasă; reamintește că libertatea de exprimare reprezintă o valoare fundamentală a societăților democratice și nu ar trebui să fie restricționată nejustificat; reamintește, de asemenea, că orice legislație privind discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură ar trebui să se bazeze pe principiile necesității și proporționalității; subliniază că libertatea de exprimare trebuie exercitată în limitele legii și în conformitate cu articolul 11 din Cartă și nu ar trebui să fie exploatată ca un scut pentru discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură;

38. recunoaște că cetățenii percep semne de erodare a democrației, alimentate de informarea greșită și de dezinformare, și că răspândirea informațiilor false prin intermediul rețelelor de socializare ar putea conduce la erodarea respectării generale a

statului de drept; solicită platformelor digitale să ia măsuri imediate, asigurând respectarea standardelor propriilor comunități și a legislației europene, inclusiv a Regulamentului privind serviciile digitale[1] și a normelor în materie de concurență; invită Comisia să evalueze periodic această conformitate și să ia măsuri atunci când este necesar; recomandă statelor membre, țărilor candidate și potențial candidate să elaboreze strategii cuprinzătoare pentru a combate dezinformarea și ingerințele străine în procesele democratice, protejând în același timp libertatea de exprimare și pluralismul mass-mediei;

39. condamnă cu fermitate controlul și ingerințele politice ale statului în operațiunile mass-media; subliniază că autoritățile de reglementare din domeniul mass-mediei trebuie să fie protejate în mod adecvat prin garanții juridice pentru a le asigura independența și libertatea de a fi supuse presiunilor politice, dispunând de resurse bugetare suficiente; subliniază importanța unor autorități independente de reglementare în domeniul mass-mediei;

40. este foarte îngrijorat de utilizarea abuzivă a programelor spion și de lipsa unor garanții suficiente împotriva supravegherii ilegale a jurnaliștilor; invită Comisia să pună în aplicare recomandările Comisiei de anchetă PEGA a Parlamentului cu privire la interzicerea supravegherii motivate politic;

41. îndeamnă statele membre să se asigure că transpunerea Directivei (UE) 2016/343[2] privind prezumția de nevinovăție nu introduce restricții privind dreptul de a prezenta chestiuni de interes public și de a informa publicul cu privire la acestea, inclusiv anchetele judiciare, care nu sunt prevăzute de directivă; invită statele membre să revizuiască și, dacă este necesar, să modifice dispozițiile naționale existente care ar putea limita libertățile în domeniul jurnalismului;

42. invită statele membre să se asigure că coordonatorii naționali stabiliți în temeiul Regulamentului privind serviciile digitale sunt pe deplin împuterniciți să își îndeplinească rolul în facilitarea schimbului de informații și a cooperării la nivel european;

Organizațiile societății civile (OSC)

---

[1] Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

[2] Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, JO L 65, 11.3.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/343/oj).

43. este de acord cu evaluarea Comisiei potrivit căreia OSC-urile, inclusiv cele care pledează pentru statul de drept și democrație, protecția grupurilor marginalizate, protecția mediului și justiția socială, precum și apărătorii drepturilor omului sunt esențiale pentru sistemul de control și echilibru și pentru protecția valorilor fundamentale și a dreptului Uniunii, care reprezintă o piatră de temelie a UE; apreciază că OSC-urile și asociațiile profesionale care reprezintă grupuri precum judecătorii, procurorii sau jurnaliștii sprijină statul de drept; subliniază, în special, importanța societăților civile locale dinamice din țările candidate și potențial candidate, care joacă un rol constructiv în procesele de aderare la UE; recunoaște rolul lor de gardieni împotriva încălcărilor statului de drept și contribuția lor la promovarea și protejarea principiilor democratice; reamintește că este nevoie de un mediu sigur, favorabil și propice pentru activitatea lor;

44. evidențiază rolul societății civile și al organelor independente de supraveghere în monitorizarea, verificarea și sprijinirea punerii în aplicare a recomandărilor din Raportul din 2024 privind statul de drept; solicită un cadru structurat de dialog civil pentru a integra contribuțiile societății civile în ciclul anual al statului de drept, astfel cum recomandă Comitetul Economic și Social European (CESE)[1] și rețelele societății civile[2]; reiterează importanța unei ample consultări la elaborarea raportului; sprijină planul Comisiei de a elabora o strategie privind spațiul și protecția societății civile și a apărătorilor drepturilor omului; recomandă ca Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului să fie puse în aplicare pe deplin; invită Comisia să efectueze vizite la fața locului în statele membre ori de câte ori este posibil, mai degrabă decât virtual, deoarece vizitele la fața locului ar putea oferi o imagine mai completă și mai contextuală a situației locale;

45. este preocupat de tendința în creștere ca OSC-urile și apărătorii drepturilor omului să se confrunte cu restricții juridice suplimentare, cu o lipsă de finanțare și cu atacuri, ceea ce afectează libertatea de asociere, de întrunire și de exprimare; ia act cu îngrijorare de faptul că mai multe state membre și țări candidate și potențial candidate au impus măsuri disproporționate, inclusiv utilizarea excesivă a forței și detenția protestatarilor pentru a împiedica persoanele să participe la proteste în unele state membre, precum și interdicții preventive privind adunările publice din motive vagi de securitate; subliniază că instanțele au anulat astfel de interdicții în mai multe cazuri; condamnă cu fermitate utilizarea „legilor privind agenții străini”, care înăbușă opoziția, hărțuiesc OSC-urile și le restricționează operațiunile, creând un efect de descurajare asupra societății civile

---

1 Avizul CESE din 14 februarie 2024 intitulat „Consolidarea dialogului civil și a democrației participative în UE: o traiectorie spre înainte”.

2 Societatea civilă Europa, „Contribuția comună a societății civile la spațiul civic la Raportul anual pe 2024 privind statul de drept”, iunie 2024.

și a apărătorilor drepturilor omului; regretă că restricțiile privind libertatea de întrunire, de exprimare și de asociere și utilizarea forței excesive afectează de multe ori disproporționat anumite cauze sau grupuri[1];

46. subliniază că libertatea de întrunire pașnică, libertatea de asociere și de exprimare și libertatea artelor și științelor sunt drepturi fundamentale protejate de dreptul internațional și sunt esențiale pentru democrație; condamnă presiunea sporită asupra acestor drepturi, acolo unde este dovedită, și ia act de tendința de restricționare a acestora; condamnă, de asemenea, în acest context, incidentele de violență împotriva forțelor de ordine; invită Comisia să reflecte aceste libertăți în raportul anual;

47. este foarte îngrijorat de restrângerea spațiului civic și de persecutarea tot mai frecventă a organizațiilor societății civile și a apărătorilor drepturilor omului în UE, în special a celor care se ocupă de combaterea rasismului, de justiția climatică, de drepturile persoanelor LGBTIQ, de drepturile femeilor și de sprijinirea migranților; constată că aceste grupuri se confruntă cu o serie de amenințări, inclusiv restricții juridice și financiare, suspendări ale finanțării, campanii de denigrare, intimidare și incriminare; condamnă, în special, reprimarea crescândă a activismului climatic în mai multe state membre, inclusiv utilizarea abuzivă a legilor privind combaterea terorismului și a criminalității organizate și clasificarea activiștilor pașnici pentru climă drept membri ai „organizațiilor criminale”; invită statele membre să se abțină de la acțiuni legale disproporționate împotriva acestor activiști; îndeamnă Comisia să monitorizeze sistematic situația acestor organizații în rapoartele sale privind statul de drept și să extindă finanțarea specifică din partea UE pentru actorii societății civile care combat rasismul și care lucrează în domeniul altor drepturi fundamentale;

48. invită Comisia să abordeze astfel de încălcări într-un pilon specific al rapoartelor anuale privind statul de drept; invită Comisia să consolideze protecția organizațiilor societății civile și a apărătorilor drepturilor omului prin instituirea unor mecanisme de alertă timpurie, prin creșterea transparenței finanțării pentru toți actorii care intră în domeniul de aplicare al Registrului de transparență al UE și prin extinderea finanțării pentru a sprijini OSC-urile pentru a le permite să funcționeze liber și independent;

49. îndeamnă statele membre să creeze un mediu favorabil pentru OSC-uri și apărătorii drepturilor omului, să adopte Directiva anti-SLAPP și să pună în aplicare Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei pentru a proteja OSC-urile împotriva hărțuirii juridice; solicită consolidarea independenței organismelor naționale de supraveghere, cu resurse

---

1 Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, *Addressing racism in policing* (Combaterea rasismului în activitățile polițienești), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024.

adecvate și garanții împotriva ingerințelor politice; încurajează sprijinirea OSC în dezvoltarea și diseminarea inițiativelor educaționale pentru a asigura o largă răspândire și accesibilitate;

50. consideră că Comisia și statele membre ar trebui să îmbunătățească mecanismele de finanțare pentru organizațiile societății civile și inițiativele care consolidează sistemul judiciar și susțin independența instanțelor, și anume prin intermediul programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” și al programului „Justiție”; salută faptul că Comisia intenționează să elaboreze o strategie pentru protejarea societății civile și reamintește, în același timp, că ar trebui să se acorde o atenție deosebită apărătorilor drepturilor omului; solicită Comisiei să includă un mecanism de reacție rapidă pentru sprijinirea organizațiilor societății civile și a apărătorilor drepturilor omului amenințați din Uniune, pe modelul mecanismului „Protect Defenders” finanțat de UE, care în prezent se axează doar pe țările din afara UE; subliniază că acest mecanism ar putea asigura resurse pentru susținere și promovare, asistență juridică și campanii de sensibilizare, asigurându-se în același timp că aceste organizații își pot desfășura activitatea fără restricții nejustificate și fără a fi hărțuite; solicită aplicarea deplină și consecventă a Orientărilor UE cu privire la apărătorii drepturilor omului în țările candidate și potențial candidate; este preocupat totuși că, în unele state membre, organizațiile societății civile și apărătorii drepturilor omului se confruntă cu dificultăți tot mai mari, cu noi restricții juridice, cu o lipsă de finanțare și cu atacuri fizice sau verbale, și că astfel de practici sunt tolerate și produc un efect disuasiv, inclusiv asupra libertății lor de exprimare în statele membre[1] și în instituțiile UE; consideră că OSC-urile și apărătorii drepturilor omului joacă un rol esențial de sprijin în respectarea de către statele membre a valorilor consacrate la articolul 2 din TUE;

Egalitatea și nediscriminarea în fața legii

51. reamintește că cadrele juridice ale statelor membre trebuie să consacre egalitatea de tratament juridic și să promoveze egalitatea și dreptul persoanelor de a nu fi discriminate în procedurile judiciare; subliniază că statul de drept și drepturile fundamentale sunt interconectate și că încălcările statului de drept au un impact imediat asupra drepturilor fundamentale și afectează în mod disproporționat femeile, minoritățile și grupurile vulnerabile; invită Comisia să monitorizeze efectul oricăror încălcări ale statului de drept asupra drepturilor fundamentale și să se asigure că egalitatea și nediscriminarea în fața legii pentru toate persoanele sunt protejate prin utilizarea tuturor instrumentelor relevante, inclusiv a procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, după caz;

---

1 Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, Drozd împotriva Poloniei, 15158/19 din 6 aprilie 2023, și Mándli și alții împotriva Ungariei, 63164/16 din 26 mai 2020.

52. evidențiază nevoia de a combate toate tipurile de discriminare prin lege; își exprimă îngrijorarea cu privire la lipsa de progrese în punerea în aplicare a legilor în materie de egalitate și antidiscriminare în unele state membre; regretă că, în pofida legislației UE existente, cum ar fi Directiva 2000/78/CE[1] privind egalitatea de tratament, persistă lacune în cadrul juridic și în punerea în aplicare, lăsând victimele fără o cale de atac legală adecvată; reamintește că cadrele juridice ale statelor membre trebuie să consacre egalitatea de tratament juridic și să promoveze egalitatea și dreptul persoanelor de a nu fi discriminate în căile de atac; invită Comisia să acționeze în cazurile de nerespectare a acestor principii; regretă intenția Comisiei de a retrage propunerea de directivă orizontală privind egalitatea de tratament[2] și îndeamnă Consiliul să adopte directiva fără întârziere;

53. este îngrijorat că raportul Comisiei din 2024 privind statul de drept constată că unele state membre nu urmăresc penal în mod eficient infracțiunile motivate de ură sau nu oferă sprijin suficient victimelor infracțiunilor motivate de ură, subminând încrederea în sistemele judiciare și perpetuând inegalitatea în fața legii; invită Consiliul să extindă lista actuală a „infracțiunilor incriminate de UE” de la articolul 83 alineatul (1) din TFUE pentru a include infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură și invită Comisia să prezinte o propunere legislativă privind infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură; solicită Comisiei să se concentreze asupra infracțiunilor motivate de ură în rapoartele sale privind statul de drept și, în acest sens, să monitorizeze îndeaproape și să înregistreze infracțiunile motivate de ură;

54. subliniază că violența bazată pe gen, online și offline, este o infracțiune majoră și generalizată, precum și o încălcare radicală a drepturilor fundamentale, și încalcă principiul egalității în fața legii; invită Comisia și statele membre să ia măsuri împotriva violenței de gen, atât online, cât și offline, inclusiv a violenței comise prin utilizarea platformelor digitale; cere ca violența de gen să fie adăugată pe lista infracțiunilor incriminate de UE și solicită o propunere legislativă a UE privind combaterea violului, bazată pe lipsa consimțământului, inclusiv în țările candidate și potențial candidate;

---

1 Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO L 303, 2.12.2000, p. 16, http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj).

2 Propunere de Directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală (COM(2008)0426).

55. reamintește necesitatea accesului la drepturile și sănătatea sexuală și reproductivă și solicită ca accesul la avort legal și în condiții de siguranță să fie consacrat în Cartă;

56. invită toate statele membre să protejeze drepturile persoanelor LGBTIQ în conformitate cu dreptul Uniunii, cu Carta și cu jurisprudența CJUE și a CEDO, reamintește că în mai multe state membre persistă bariere juridice în calea recunoașterii parteneriatelor sau filiației între persoane de același sex la nivel transfrontalier; avertizează că astfel de practici nu numai că împiedică libera circulație a familiilor LGBTIQ în UE, ci încalcă și principiul statului de drept al nediscriminării în fața legii, subliniind lipsa unei protecții uniforme a persoanelor LGBTIQ în toate statele membre; invită statele membre care nu au făcut încă acest lucru să introducă în legislație recunoașterea parteneriatelor între persoane de același sex; invită Comisia să reformeze Directiva 2004/38/CE[1] pentru a include explicit recunoașterea transfrontalieră a drepturilor private și familiale, inclusiv a filiației pentru părinții de același sex, în lumina celor mai recente hotărâri[2] ale CJUE; subliniază că toți copiii sunt egali în fața legii și că statele membre trebuie să acționeze în interesul superior al copilului, să crească securitatea juridică și să reducă discriminarea copiilor cu părinți de același sex; reamintește poziția Parlamentului care susține recunoașterea filiației în întreaga UE, indiferent de modul în care un copil este conceput sau născut ori de tipul familiei pe care o are; îndeamnă Comisia să prezinte o strategie reînnoită pentru persoanele LGBTIQ, care să abordeze pe deplin provocările din întreaga Europă; invită Comisia și Consiliul să se asigure că drepturile persoanelor LGBTIQ+ devin o prioritate transversală în toate domeniile de politică; invită Comisia să prezinte măsuri legislative adecvate pentru a asigura respectarea acestor principii, precum și să se bazeze pe proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre; îndeamnă Comisia să prezinte propuneri legislative pentru a combate infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură pe motive de identitate de gen, caracteristici sexuale și orientare sexuală;

57. este profund îngrijorat de măsurile discriminatorii introduse în unele state membre sub pretextul combaterii „propagandei LGBTIQ” și a „ideologiei de gen”, care contribuie la o creștere alarmantă a

---

1 Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj).

2 Hotărârea Curții de Justiție din 5 iunie 2018, Relu Adrian Coman și alții /Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Interne, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385.

infracțiunilor motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură care vizează persoanele LGBTIQ în mai multe state membre și au un impact negativ asupra copiilor, familiilor și lucrătorilor; salută avizul CJUE din 5 iunie 2025, potrivit căruia aceasta consideră că Ungaria încalcă dreptul UE prin interzicerea sau restricționarea accesului la conținutul LGBTIQ+; subliniază impactul negativ al unor astfel de măsuri asupra libertății de exprimare și de întrunire pentru grupurile LGBTIQ și nu numai; subliniază că aceste acțiuni încurajează discriminarea persoanelor LGBTIQ și contravin dreptului UE; îndeamnă Comisia să prezinte o propunere de interzicere obligatorie la nivelul UE a practicilor de conversie în toate statele membre; ia act de faptul că, în 2024, atât Comisia, cât și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) au remarcat o creștere alarmantă a infracțiunilor motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură care vizează persoanele LGBTIQ și alte minorități în mai multe state membre, subliniază importanța dreptului la autodeterminare al persoanelor LGBTIQ și reamintește statelor membre că, în conformitate cu jurisprudența, dreptul la autodeterminare este un drept fundamental; îndeamnă, prin urmare, toate statele membre care nu au făcut încă acest lucru să se asigure că persoanele LGBTIQ pot beneficia de recunoașterea legală a genului;

58. este profund îngrijorat de nivelurile tot mai ridicate de antisemitism în întreaga UE și condamnă cu fermitate acest fenomen; este, de asemenea, profund îngrijorat de nivelurile în creștere ale islamofobiei și ale tuturor celorlalte forme de discriminare în întreaga UE, inclusiv actele de violență, intimidarea, discursurile de incitare la ură și afișarea simbolurilor de incitare la ură în spațiile publice, și condamnă cu fermitate aceste fenomene; invită statele membre și țările candidate și potențial candidate să se asigure că membrii tuturor minorităților sunt egali în fața legii; invită statele membre să revizuiască legile și politicile pentru a se asigura că nu discriminează minoritățile, direct sau indirect, și să revizuiască orice dispoziții legale și reglementări discriminatorii; solicită eforturi susținute, atât la nivelul UE, cât și la nivel național, pentru a monitoriza, a preveni și a urmări penal infracțiunile motivate de ură aferente și pentru a proteja comunitățile evreiești și musulmane împotriva hărțuirii și violenței;

59. subliniază că lipsa de responsabilitate afectează în mod disproporționat comunitățile minorităților, reprezentarea politică echitabilă și oportunitățile economice; solicită o mai mare transparență în procesele decizionale publice, pentru a asigura o guvernare incluzivă și echitabilă;

60. invită statele membre să pună pe deplin în aplicare Directiva (UE) 2024/1500[1] și Directiva (UE) 2024/1499[2], care stabilesc standarde minime pentru organismele de promovare a egalității; solicită măsuri concrete pentru a garanta independența acestora și pentru a asigura eficacitatea acestora în promovarea egalității;

61. subliniază că resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere legală în UE, indiferent de naționalitatea sau locul nașterii lor, trebuie să fie tratați în mod nediscriminatoriu și să se bucure de un tratament echitabil și egal în domeniile specificate de legislația existentă; subliniază că resortisanții țărilor terțe, indiferent de cetățenia lor, de locul nașterii sau de statutul lor de rezident, au dreptul de a solicita protecție internațională în conformitate cu dreptul internațional și cu dreptul UE, principiul nereturnării fiind o parte integrantă a acestora; invită Comisia să sprijine statele membre în respectarea statului de drept și a drepturilor fundamentale consacrate în Cartă și în punerea în aplicare a legislației adoptate de colegiuitori; subliniază caracterul obligatoriu al hotărârilor CJUE și ale CEDO;

62. îndeamnă Comisia să se asigure că libera circulație a persoanelor în UE, dreptul la liberă ședere și reîntregirea familiei sunt pe deplin respectate pe teritoriul UE și că fiecare cetățean se poate bucura de drepturi egale și își poate exercita pe deplin drepturile;

63. îndeamnă Comisia să pună un accent mai mare în raportul anual privind statul de drept pe consolidarea luptei împotriva tuturor formelor de discriminare în ceea ce privește accesul la justiție; invită Comisia și statele membre să combată discriminarea pe motive de origine rasială și etnică, religie sau convingeri, naționalitate, opinii politice, limbă, dizabilitate, vârstă, sex, inclusiv identitatea de gen și exprimarea de gen, precum și orientarea sexuală; îndeamnă Consiliul

---

[1] Directiva (UE) 2024/1500 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității de tratament și a egalității de șanse între femei și bărbați în materie de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă și de modificare a Directivelor 2006/54/CE și 2010/41/UE (JO L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

[2] Directiva (UE) 2024/1499 a Consiliului din 7 mai 2024 privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității în domeniul egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, în domeniul egalității de tratament în materie de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă, indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală și în domeniul egalității de tratament între femei și bărbați în materie de securitate socială și în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii și de modificare a Directivelor 2000/43/CE și 2004/113/CE (JO L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

să ajungă la un acord cu privire la Directiva 2008/0140(CNS)[1]; îndeamnă Comisia să adauge la raportul anual privind statul de drept noi piloni, care să pună accentul pe combaterea tuturor formelor de ură și discriminare, astfel cum sunt consacrate la articolul 21 din Cartă, și anume în ceea ce privește infracțiunile care vizează grupurile minoritare și pe membrii minorităților naționale, etnice, lingvistice și religioase, precum și condițiile societății civile din statele membre; invită Comisia să solicite statelor membre să colecteze date defalcate comparabile și solide privind egalitatea pentru a evalua pe deplin impactul discriminării structurale asupra statului de drept; invită Comisia să își reconsidere poziția cu privire la inițiativa Minority SafePack și să prezinte inițiative legislative pentru a garanta promovarea drepturilor minorităților și a drepturilor lingvistice; solicită din nou ca UE să adere la Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale și la Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare; solicită legături mai strânse între UE și Consiliul Europei în ceea ce privește drepturile minorităților, inclusiv în perspectiva procesului de extindere;

64. subliniază necesitatea ca statele membre să abordeze disparitatea de gen în sistemul judiciar și în alte instituții democratice esențiale; recomandă punerea în aplicare a unor măsuri specifice pentru a crește reprezentarea femeilor în funcțiile superioare din sistemul judiciar și din administrația publică;

65. invită statele membre să înființeze instituții naționale pentru drepturile omului, în conformitate cu Principiile de la Paris ale ONU, să garanteze independența acestora și să se asigure că au capacitatea de a-și îndeplini sarcinile cu eficacitate;

Piața unică și statul de drept

66. subliniază importanța statului de drept în asigurarea funcționării fără probleme și eficiente a pieței unice și reafirmă că sistemele judiciare funcționale, independente, cadrele anticorupție eficace și protecția fermă a libertății mass-mediei sunt esențiale pentru menținerea concurenței loiale, susținerea securității juridice și promovarea încrederii între operatorii economici; subliniază că nerespectarea și eludarea reglementărilor europene conduc la denaturări foarte pronunțate ale concurenței pe piața internă; evidențiază că structurile fiabile și stabile ale statului de drept sunt piloni-cheie pentru investiții și comerț, care sunt esențiale pentru competitivitate și, prin urmare, pentru capacitatea sistemului de protecție socială și a pieței muncii din UE;

---

[1] Propunere de Directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală (COM(2008)0426).

67. subliniază că buna funcționare a pieței unice depinde de aplicarea efectivă a principiului încrederii și recunoașterii reciproce atât în cooperarea judiciară, cât și în cea administrativă; reamintește că o astfel de încredere poate fi susținută numai atunci când statul de drept – astfel cum a recomandat și Comisia de la Veneția în lista sa de verificare privind statul de drept – este pe deplin respectat; precizează că principiul recunoașterii reciproce ar trebui suspendat în cazurile încălcărilor sistemice;

68. subliniază impactul economic negativ pe care corupția și sistemele judiciare slabe îl au asupra încrederii investitorilor și a cooperării transfrontaliere; este îngrijorat că guvernele și instituțiile naționale care nu respectă statul de drept pot permite dezvoltarea unor comportamente anticoncurențiale sau chiar le pot încuraja în mod activ pentru a obține avantaje politice sau economice, ceea ce ar putea dăuna economiei UE și ar putea submina corectitudinea pieței sale interne;

69. reamintește că, în domeniul de aplicare al tratatelor, orice discriminare pe motiv de naționalitate este interzisă în conformitate cu Carta și că libertatea de stabilire, libertatea de a presta servicii și libera circulație a capitalurilor sunt libertăți fundamentale pe piața unică; subliniază că normele privind egalitatea de tratament interzic discriminarea evidentă și disimulată pe motive de naționalitate sau, în cazul unei întreprinderi, de sediul acesteia; condamnă din nou practicile sistemice discriminatorii, netransparente și neloiale raportate împotriva întreprinderilor din unele state membre;

70. condamnă practicile discriminatorii sistemice din Ungaria, inclusiv utilizarea abuzivă a fondurilor UE în beneficiul aliaților politici, încălcările normelor UE în materie de concurență și concentrarea întreprinderilor în mâinile oligarhilor care au legături cu guvernul; regretă eliberarea de fonduri ale UE către Guvernul Ungariei în ciuda deficiențelor actuale privind independența justiției și cadrele anticorupție; recomandă suspendarea plăților până la îndeplinirea tuturor criteriilor de referință privind statul de drept; îndeamnă Comisia să se asigure că fondurile UE ajung la populația ungară, inclusiv prin mecanisme de finanțare directă sau indirectă pentru beneficiarii independenți de guvernul ungar;

71. subliniază importanța de a aborda inegalitatea economică și excluziunea socială ca amenințări la adresa participării democratice și a statului de drept;

72. invită Comisia să includă mai explicit dimensiunea pieței unice în mecanismele sale de monitorizare a statului de drept, cu un accent mai puternic pe aplicarea, implementarea și asigurarea respectării uniforme și rapide a legislației existente, garantând că aderarea statelor membre la principiile statului de drept este evaluată nu

numai din punct de vedere democratic și judiciar, ci și din punctul de vedere al impactului său economic asupra pieței unice și stabilității financiare; solicită Comisiei să includă în raportul său privind statul de drept din 2025 un capitol specific privind dimensiunea pieței unice; îndeamnă Comisia să utilizeze toate instrumentele juridice disponibile pentru a remedia deficiențele în ceea ce privește statul de drept, cum ar fi inițierea de proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și utilizarea competențelor de asigurare a respectării legislației în materie de concurență atunci când este necesar, pentru a proteja funcționarea pieței interne;

Setul de instrumente privind statul de drept

73. subliniază importanța integrării jaloanelor privind statul de drept în instrumentele de finanțare, cum ar fi Mecanismul de redresare și reziliență (MRR); regretă eliberarea de fonduri ale UE către Guvernul Ungariei în ciuda deficiențelor actuale privind independența justiției și cadrele anticorupție; recomandă suspendarea plăților până la îndeplinirea tuturor criteriilor de referință privind statul de drept; îndeamnă Comisia să se asigure că fondurile UE ajung la populația ungară, inclusiv prin mecanisme de finanțare directă și indirectă pentru beneficiari independenți de guvernul ungar, menținând, în același timp, impactul deplin al măsurilor luate;

74. critică lipsa de acțiune a Consiliului în a impulsiona procedurile în curs în temeiul articolului 7 din TUE, fapt ce slăbește credibilitatea UE în ceea ce privește respectarea statului de drept; îndeamnă Consiliul să deblocheze următoarele etape ale procedurii prevăzute la articolul 7 din TUE în privința Ungariei, având în vedere încălcările repetate ale independenței sistemului judiciar, ale libertății mass-mediei și ale drepturilor societății civile, care impun acțiuni imediate și decisive; recomandă ca Consiliul să se asigure că audierile au loc cel puțin o dată în cursul fiecărei președinții în cadrul procedurilor în curs prevăzute la articolul 7 și, de asemenea, că sunt abordate noile evoluții care afectează statul de drept, democrația și drepturile fundamentale; subliniază că nu este necesară unanimitatea în Consiliu pentru a identifica un risc clar de încălcare gravă a valorilor Uniunii în temeiul articolului 7 alineatul (1) din TUE, sau pentru a adresa recomandări concrete statelor membre în cauză și a stabili termene pentru punerea în aplicare a acestor recomandări; își reiterează invitația adresată Consiliului în acest sens, subliniind că orice întârziere suplimentară a unei astfel de acțiuni ar constitui o încălcare a principiului statului de drept chiar de către Consiliu; insistă că Parlamentul ar trebui să dețină un rol mai activ în procedurile prevăzute la articolul 7 din TUE, inclusiv capacitatea de a prezenta propuneri motivate Consiliului, de a participa la audierile Consiliului și de a fi pe deplin informat în fiecare etapă a procedurii;

75. consideră binevenite instrumentele preventive din setul de instrumente pentru statul de drept, precum ciclul anual privind statul de drept, tabloul de bord al UE privind justiția, semestrul european, fondurile UE pentru sprijinirea societății civile, rețelelor judiciare și libertății mass-mediei precum și jaloanele privind statul de drept din MRR; insistă asupra introducerii unei legături mai strânse între constatările Raportului din 2024 privind statul de drept și alocarea sprijinului financiar din bugetul Uniunii, sub formă de obiective de etapă, garantând că fondurile UE sunt legate de realizarea reformelor necesare; invită Comisia să consolideze legătura directă între instrumentele preventive și cele reactive și, prin urmare, pe baza constatărilor din rapoartele anuale privind statul de drept, să lanseze cu promptitudine și în mod coordonat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, să stabilească noi etape în aplicarea procedurii prevăzute la articolul 7 din TUE și să aplice Regulamentul privind mecanismul de condiționalitate bazat pe statul de drept și condițiile favorizante orizontale legate de Cartă, precum și dispozițiile din Regulamentul financiar și din Regulamentul privind dispozițiile comune; invită Comisia să evalueze riscurile potențiale pe care le prezintă deficiențele identificate în regimurile privind statul de drept pentru bugetul Uniunii și să raporteze cu privire la acestea în rapoartele anuale privind statul de drept, începând cu raportul din 2025; subliniază că atât declanșarea instrumentelor reactive, cât și încheierea procedurilor relevante trebuie să se bazeze pe criterii obiective de respectare a statului de drept și a dreptului UE și internațional, astfel cum au fost interpretate de instanțele internaționale;

76. invită Comisia să recurgă în mod sistematic la proceduri accelerate și la cereri de măsuri provizorii în fața CJUE în cauze legate de neîndeplinirea obligațiilor; invită Comisia să își revizuiască politica conturată în comunicarea sa din 2022 intitulată „Asigurarea respectării legislației UE”[1] de a nu recurge la acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pentru reparații „individuale”, deoarece această politică a condus la privarea gravă de drepturi a cetățenilor din întreaga UE, în special atunci când propriile lor guverne refuză să respecte dreptul UE sau hotărârile CJUE, deoarece majoritatea acestor cazuri nu sunt doar individuale, ci vizează aspecte strategice și fundamentale; solicită Comisiei să informeze anual cu privire la aplicarea și eficacitatea instrumentelor utilizate împotriva încălcărilor principiilor statului de drept în statele membre;

77. subliniază necesitatea de a dispune de un set de instrumente din ce în ce mai cuprinzător pentru a garanta respectarea, dincolo de dimensiunea sa bugetară, a valorilor UE în toată legislația Uniunii, inclusiv în instrumentele financiare, pentru a evita regresul; îndeamnă Comisia să identifice lacunele și să prezinte propuneri

---

1 Comunicarea Comisiei din 13 octombrie 2022 intitulată „Asigurarea respectării dreptului Uniunii pentru o Europă care răspunde așteptărilor” (COM(2022)0518).

relevante de extindere a domeniului de aplicare al acestui set de instrumente; sprijină o aplicare mai strictă a Regulamentului privind mecanismul de condiționalitate bazat pe statul de drept, cu condiționalități transversale în programele de finanțare ale UE; își menține poziția potrivit căreia fondurile UE înghețate ar trebui să fie deblocate numai după ce reformele semnificative au fost puse în aplicare pe deplin și respectarea statului de drept a fost verificată în practică; subliniază că este nevoie de coerență și transparență în aplicarea setului de instrumente pentru a proteja valorile Uniunii, fără considerente politice și utilizând criterii obiective pentru a activa instrumente reactive; subliniază că condiționalitatea ar trebui să se aplice în egală măsură țărilor candidate și potențial candidate; insistă că Parlamentul deține un rol important în supravegherea utilizării acestor instrumente; îndeamnă Comisia să efectueze audituri sistematice ale distribuirii fondurilor UE pentru a preveni conflictele de interese, instrumentalizarea politică sau opacitatea alocării fondurilor la nivel național;

78. insistă ca în cadrul financiar multianual (CFM) să se introducă un instrument bazat pe performanță pentru a consolida alinierea dintre fondurile UE și respectarea valorilor Uniunii consacrate la articolul 2 din TUE, cum ar fi democrația, drepturile fundamentale și statul de drept; solicită ca viitorul CFM să includă garanții solide privind statul de drept aplicabile tuturor fondurilor UE;

79. își exprimă îngrijorarea că suspendarea fondurilor UE ar putea fi folosită în mod abuziv ca armă politică împotriva societății civile și a autorităților locale; reamintește că Regulamentul privind mecanismul de condiționalitate bazat pe statul de drept asigură că destinatarii finali nu ar trebui să piardă accesul la finanțarea UE dacă guvernului lor i se aplică sancțiuni; solicită o „condiționalitate inteligentă”, care să permită ocolirea guvernelor naționale care subminează statul de drept, alocând fondurile UE dezangajate direct autorităților locale și regionale, organizațiilor neguvernamentale și întreprinderilor care respectă dreptul UE, precum și simplificând realocarea fondurilor destinate statelor membre în cauză către alte programe ale UE; propune instituirea unui sistem transparent care să permită autorităților locale să solicite fonduri UE atunci când guvernele naționale blochează sau utilizează în mod abuziv fondurile UE; subliniază importanța aplicării stricte, într-un mod transparent, a mecanismelor de condiționalitate consacrate în Instrumentul de asistență pentru preaderare și în Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest;

Echilibrul puterilor

80. subliniază că este important să se garanteze separarea puterilor și un cadru instituțional stabil în fiecare stat membru; invită statele membre să se asigure că toate reformele constituționale sau legislative care afectează separarea puterilor respectă pe deplin valorile fundamentale și principiile juridice ale UE;

81. invită statele membre să se abțină de la utilizarea excesivă a procedurilor accelerate, care eludează consultarea părților interesate și a societății civile, inclusiv controlul parlamentar și competențele în situații de urgență, deoarece acestea au un impact negativ asupra stabilității și calității procesului legislativ și a democrației; invită statele membre să instituie procese legislative transparente, în urma consultării sistematice și publice cu diferite părți interesate și organe consultative;

82. încurajează guvernele și parlamentele naționale să publice evaluări ale impactului accesibile publicului și rezultatele consultărilor pentru fiecare propunere legislativă importantă;

83. subliniază recomandarea Comisiei de la Veneția de a monitoriza în mod eficace plângerile și căile de atac în cazul neregulilor electorale, în special în ceea ce privește cumpărarea de voturi, introducerea frauduloasă de buletine de vot în urnă și numărarea incorectă a voturilor; reamintește importanța legislației UE adoptate în acest sens, și anume Regulamentul privind serviciile digitale, Regulamentul privind piețele digitale[1], Regulamentul privind inteligența artificială[2], Regulamentul (UE) 2024/900 privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică[3] și Regulamentul european privind libertatea mass-mediei; invită Comisia și statele membre să pună în aplicare pe deplin aceste acte și să asigure resurse publice adecvate pentru măsurile pe care le prevăd;

84. invită statele membre să întărească independența organismelor naționale de supraveghere pentru a garanta că resursele și libertatea sunt protejate de ingerințele politice; subliniază că societatea civilă și apărătorii drepturilor omului joacă un rol important în promovarea responsabilității și protejarea drepturilor fundamentale;

---

1 Regulamentul (UE) 2022/1925 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital și de modificare a Directivelor (UE) 2019/1937 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind piețele digitale) (JO L 265, 12.10.2022, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

2 Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială), (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

3 Regulamentul (UE) 2024/900 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2024 privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică (JO L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

85. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la intensificarea extremismului și la efectul său coroziv asupra normelor democratice și a statului de drept în mai multe state membre; constată cu îngrijorare că grupurile extremiste vizează în mod activ minoritățile și contribuie la un climat de teamă, discriminare și polarizare; invită Comisia să identifice în mod explicit aceste grupuri ca o amenințare la adresa democrației, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a independenței academice și a mass-mediei, în raportul său anual privind statul de drept; îndeamnă statele membre să ia măsuri decisive pentru a contracara influența lor prin cadre juridice solide, educație care promovează valorile democratice și sprijin pentru organizațiile societății civile care combat extremismul; solicită o acțiune coordonată la nivelul UE pentru a contracara această amenințare, inclusiv prin educație, programe de includere socială și, dacă este necesar, măsuri juridice;

86. își exprimă îngrijorarea cu privire la cazurile raportate de utilizare a tehnologiilor de supraveghere de către guvernele statelor membre împotriva jurnaliștilor, activiștilor, personalităților din opoziție și personalului instituțiilor UE; reamintește că utilizarea programelor spion trebuie să fie strict proporțională și necesară și îndeamnă Comisia să prezinte, fără întârzieri nejustificate, un plan de măsuri pentru a preveni folosirea abuzivă a acestora, utilizând pe deplin toate mijloacele legislative disponibile prevăzute în tratate, așa cum a recomandat Comisia PEGA;

87. constată cu îngrijorare că inteligența artificială este utilizată tot mai frecvent în scopuri de securitate națională și de asigurare a respectării legii în întreaga UE și subliniază riscurile la adresa drepturilor și libertăților fundamentale[1]; reamintește necesitatea de a se asigura că există garanții solide de protecție a datelor atunci când statele membre sau autoritățile naționale utilizează software de supraveghere; solicită consolidarea legislației UE pentru a preveni supravegherea în masă și discriminarea;

88. este preocupat de ingerințele externe în statele membre și în țările candidate și potențial candidate, inclusiv de manipularea platformelor de comunicare socială și de dezinformarea din partea forțelor din interiorul și din afara Uniunii pentru a manipula opinia publică și a denatura dezbaterea democratică; subliniază importanța transparenței algoritmilor folosiți de platforme, a auditurilor independente și a mecanismelor solide de verificare a faptelor pentru a combate dezinformarea și a proteja democrația; invită principalele platforme digitale să coopereze cu autoritățile naționale de aplicare a legii pentru a sprijini anchetele privind activitățile ilegale online; invită Comisia și statele membre să monitorizeze

---

1 Europol, „AI and policing – The benefits and challenges of artificial intelligence for law enforcement” (IA și activitățile polițienești – Beneficiile și provocările inteligenței artificiale pentru asigurarea respectării legii), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024.

această situație și să aplice rapid Regulamentul privind serviciile digitale și Regulamentul privind piețele digitale, în special în ceea ce privește platformele online foarte mari; invită Comisia să includă un control mai strict al dezinformării pe platformele online în Pilonul 3 (Pluralismul și libertatea mass-mediei) din raportul său privind statul de drept;

89. subliniază importanța libertății academice ca parte integrantă a statului de drept și îndeamnă statele membre să protejeze universitățile de ingerințele politice și să asigure autonomia instituțională; încurajează statele membre să promoveze o cultură a statului de drept prin campanii de sensibilizare, inițiative de informare și acțiuni menite să promoveze valorile și principiile democratice;

90. invită Comisia și statele membre să analizeze posibilitatea de a participa la un proces de evaluare axat pe îmbunătățirea procedurilor și practicilor administrative care au un impact asupra funcționării proceselor democratice esențiale și asupra exercitării sistemului de control și echilibru în conformitate cu principiile comune consacrate ale UE;

Recomandări orizontale

91. recunoaște Raportul Comisiei privind statul de drept ca fiind un instrument preventiv esențial pentru monitorizarea situației statului de drept în UE, facilitarea dialogului între statele membre și orientarea reformelor în domenii precum independența justiției, combaterea corupției, libertatea mass-mediei și alte sisteme de control și echilibru;

92. observă că raportul Comisiei privind statul de drept a devenit mai cuprinzător de la crearea sa în 2020; regretă însă că elementele esențiale din rezoluția Parlamentului din 2016 nu au fost încă puse în aplicare și că Comisia nu a dat curs pe deplin recomandărilor formulate de Parlament în rezoluțiile sale anterioare; consideră că aceste recomandări sunt în continuare valabile și le reiterează; solicită includerea în raportul anual a unor elemente importante care lipsesc din lista de verificare a îndeplinirii criteriilor privind statul de drept întocmită de Comisia de la Veneția, cum ar fi prevenirea abuzului de putere, egalitatea în fața legii și nediscriminarea; își reiterează poziția potrivit căreia raportul ar trebui să acopere întreaga sferă a valorilor prevăzute la articolul 2 din TUE, deoarece acestea nu pot fi avute în vedere în mod izolat; solicită Comisiei să analizeze posibilitatea de a publica, aproximativ în același timp, toate rapoartele referitoare la statul de drept sau la drepturile fundamentale, cum ar fi rapoartele anuale privind respectarea Cartei sau raportul FRA, pentru a permite o dezbatere simultană la nivel mondial cu privire la aceste aspecte; regretă, cu toate acestea, că, în pofida creșterii riscurilor de dezinformare, de propagandă și de manipulare a informațiilor care vizează democrația europeană, nu s-

a luat încă în considerare stabilirea unei practici similare de evaluare *inter pares* între statele membre, cu scopul de a susține eforturile Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului;

93. invită Comisia ca anul viitor să extindă sfera raportului; insistă ca raportul Comisiei din 2025 privind statul de drept să acopere întregul domeniu de aplicare al articolului 2 din TUE și să includă indicatori mai generali, precum independența mass-mediei, rolul societății civile, drepturile fundamentale, libertatea academică și artistică, egalitatea de gen, protecția minorităților și a grupurilor vulnerabile, respectarea dreptului internațional, alegeri libere și corecte și funcționarea instituțiilor democratice, pentru a oferi o imagine mai cuprinzătoare a standardelor statului de drept în întreaga UE, precum și în țările candidate și potențial candidate;

94. invită Comisia să publice criteriile pe care le utilizează pentru a selecta informații din partea societății civile, a organismelor internaționale, a autorităților naționale și a altor părți interesate în procesul de raportare privind statul de drept; solicită din nou Comisiei să invite Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene să ofere consultanță metodologică și să efectueze cercetări comparative pentru a adăuga precizări în domenii-cheie ale raportului anual, având în vedere legăturile intrinsece dintre drepturile fundamentale și statul de drept;

95. încurajează Comisia să utilizeze un limbaj mai clar și norme de evaluare transparente pentru a evalua respectarea valorilor consacrate la articolul 2 din TUE; invită din nou Comisia să facă o distincție clară între încălcările sistemice și cele izolate ale statului de drept în statele membre, pentru a evita riscul de a banaliza cele mai grave încălcări ale statului de drept și pentru a preciza că, atunci când valorile prevăzute la articolul 2 din TUE sunt încălcate în mod sistematic, deliberat și grav de-a lungul unei perioade de timp, statele membre s-ar putea să nu îndeplinească toate criteriile care definesc o democrație; precizează că recomandările ar trebui să reflecte mai bine constatările negative din raport și să fie mai detaliate; consideră că evaluarea respectării recomandărilor anterioare ar trebui să fie mai precisă și de o mai bună calitate, să nu se bazeze numai pe modificări legislative, ci și pe dovezi reale și independente că acestea au fost puse în aplicare; invită Comisia să efectueze vizite pe teren și să furnizeze evaluări bazate pe dovezi concrete și independente privind punerea în aplicare;

96. avertizează că lipsa unei legături între monitorizare și consecințele reale riscă să diminueze relevanța raportului în statele membre; solicită să se pună un accent mai mare pe punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări, stabilind termene și criterii de referință măsurabile, inclusiv, după caz, făcând trimitere la avizele existente ale organismelor internaționale (de exemplu, Comisia de la Veneția a Consiliului Europei, raportorii speciali ai ONU) sau la hotărârile judecătorești relevante (inclusiv din partea CEDO); invită

Comisia să detalieze posibilele consecințe în caz de neconformitate, inclusiv făcând trimitere la instrumente specifice din setul de instrumente, care include instrumente bugetare și condiții de finanțare; consideră că pentru anumite încălcări ale valorilor sunt necesare măsuri imediate de asigurare a respectării legii, iar alte încălcări necesită punerea urgentă în aplicare a recomandărilor; îndeamnă statele membre să pună în aplicare recomandările formulate în rapoartele anterioare și felicită statele membre care nu numai că au pus în aplicare recomandările, ci au și depășit standardele stabilite;

97. observă că data publicării raportului anual privind statul de drept în iulie nu este de natură să genereze o vizibilitate suficientă și este contrară scopului preconizat al raportului de a genera o dezbatere publică autentică cu privire la constatările sale; îndeamnă Comisia să reconsidere data publicării și să depună eforturi suplimentare pentru ca constatările sale să fie cunoscute pe scară largă în toate statele membre;

98. reamintește că deciziile adoptate sau neadoptate de instituțiile UE influențează adesea situația statului de drept în statele membre; denunță că situația statului de drept la nivelul instituțiilor UE rămâne în afara domeniului de aplicare al Raportului Comisiei din 2024 privind statul de drept; solicită ca în Raportul Comisiei din 2025 privind statul de drept să fie inclus un capitol privind respectarea standardelor statului de drept de către UE, pe baza unui mecanism independent de revizuire;

99. propune un mecanism interinstituțional cuprinzător privind democrația, statul de drept și drepturile fundamentale, care să acopere toate valorile prevăzute la articolul 2 din TUE și la care să participe toate instituțiile UE, statele membre și țările candidate, pentru a promova uniformitatea; subliniază necesitatea de a asigura independența și obiectivitatea deplină în ceea ce privește componența și funcționarea acestui organism, adaptând în același timp mandatul acestuia în mod specific pentru a aborda provocările legate de statul de drept;

100. consideră că dialogul interinstituțional și cooperarea la nivelul UE privind statul de drept ar trebui întărite; regretă că, deocamdată, Comisia și Consiliul au respins oferta sa de a încheia un acord interinstituțional privind democrația, statul de drept și drepturile fundamentale; își reafirmă disponibilitatea de a relua discuțiile privind acest acord; invită, între timp, celelalte instituții să studieze, cel puțin, o cooperare mai accentuată în contextul proiectului-pilot interinstituțional propus privind democrația, statul de drept și drepturile fundamentale, care ar contribui la consolidarea încrederii între instituții într-un mod practic, în special prin schimbul de practici de monitorizare, dialog și reuniuni; invită Consiliul să facă dialogul său privind statul de drept mai incluziv, invitând alte instituții, cum ar fi Comisia de la Veneția, Comisarul pentru

drepturile omului și reprezentanți ai Parlamentului, la sesiunile sale; consideră că dialogul Consiliului privind statul de drept ar trebui să devină mai interactiv și să comunice periodic observații; invită statele membre să investească într-o pregătire adecvată pentru acest dialog; subliniază că o mai mare transparență ar consolida dialogul privind statul de drept în Uniune și, prin urmare, invită Consiliul să prezinte concluzii publice detaliate; îndeamnă Consiliul să colaboreze cu parlamentele naționale pentru a consolida controlul democratic al respectării de către statele membre a standardelor UE privind statul de drept; subliniază că raportul privind statul de drept ar trebui să se bazeze pe dovezi și să fie obiectiv, să se adreseze statelor membre și instituțiilor UE și ar trebui să includă măsuri preventive și corective;

101. invită statele membre să se asigure că măsurile de urgență adoptate ca răspuns la crize (cum ar fi pandemiile sau amenințările la adresa securității) fac obiectul unui control parlamentar periodic și al unui control judiciar și sunt strict limitate în timp și proporționale;

102. consideră că ar trebui întărită în continuare cooperarea dintre UE și organizațiile internaționale, cum ar fi Consiliul Europei, OSCE și Organizația Națiunilor Unite în ceea ce privește promovarea și apărarea democrației, a statului de drept, a libertăților fundamentale și a drepturilor omului, inclusiv a drepturilor minorităților;

103. încurajează statele membre să dezvolte și să pună în aplicare programe cuprinzătoare de educație civică care să promoveze înțelegerea instituțiilor democratice, a statului de drept și a drepturilor fundamentale în rândul cetățenilor de toate vârstele;

104. regretă că Comisia nu a inclus multe dintre solicitările repetate ale Parlamentului cu privire la rapoartele Comisiei privind statul de drept; invită Comisia să publice, până la 31 decembrie 2025, o comunicare în care să detalieze cererile adoptate de Parlament în legătură cu rapoartele Comisiei privind statul de drept începând din 2021 pe care Comisia le va pune în aplicare, pe care nu le va pune în aplicare și din ce motive;

105. salută extinderea raportului Comisiei privind statul de drept pentru a include țările candidate, și anume Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia, ceea ce întărește ideea că valorile fundamentale ale UE trebuie respectate nu numai de actualele state membre, ci și de viitorii membri în timpul proceselor de aderare; încurajează evaluarea atentă a statului de drept în toate țările implicate în procesul de aderare; încurajează Comisia să ofere recomandări concrete țărilor în curs de aderare cu privire la situația statului de drept și să asigure alinierea la raportul privind extinderea; se așteaptă ca Comisia să includă toate țările candidate în raportul său din 2025 privind statul de drept;

°

° °

106. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Consiliului Europei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.